

Zarejestrowano w Biurze Rady
w dniu 6 września 2023 o godz. 12:20

**Uchwała Nr/...../.....
Rady Powiatu w Oświęcimiu**

z dnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 poz. 1526 ze zm), w związku z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U z 2023 poz. 1426 t.j) Rada Powiatu uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Oświęcimiu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie**
w Oświęcimiu

Załącznik do
Uchwały Nr/.../....
Rady Powiatu w
Oświęcimiu z
dnia

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA LATA 2024-2026**

Spis treści

I. Wprowadzenie	2
II. Piecza zastępcza w świetle przepisów prawa.....	3
III. Przyczyny dysfunkcyjności rodzin.....	3
IV. Diagnoza pieczy zastępczej w Powiecie Oświęcimskim.	3
V. Finansowanie pieczy zastępczej	7
VI. Partnerzy w realizacji programu.....	10
VII. Priorytety, cele szczegółowe programu rozwoju pieczy	11
VIII. Zakładane rezultaty realizacji programu	22
IX. Analiza SWOT.....	23
X. Beneficjenci programu:	25
XI. Źródła finansowania programu	26
XII. Monitoring i ewaluacja.....	26
XIII.Zakończenie.....	26

I. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Program rozwoju pieczy na lata 2024-2026 stanowi kontynuację i rozszerzenie działań podejmowanych na rzecz dziecka i rodziny na podstawie przyjętego 3 - letniego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021-2023 Uchwałą Nr XXIV/2016/2020 Rady Powiatu w Oświęcimiu z dnia 23 września 2020 r.

Pieczą zastępczą zdefiniowana jest, jako: zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieci w przypadkach niemożności sprawowania jej przez rodziców.

Jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są: jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego wykonujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, placówki wsparcia dziennego, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

Funkcję Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Oświęcimskim pełni Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w którego strukturze organizacyjnej działa Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W Zespole tym zatrudnieni są: psycholog, pedagog, 2 pracowników socjalnych, 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Zadania Zespołu są organizowane i nadzorowane przez kierownika Zespołu.

Do zadań własnych powiatu w ww. zakresie należy między innymi: tworzenie warunków do powstawania i funkcjonowania rodzinnych form pomocy dziecku, w tym organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych, organizowanie wsparcia dla istniejących rodzin zastępczych poprzez tworzenie warunków do organizowania grup wsparcia, pomocy wolontariuszy, prowadzenie poradnictwa i terapii, zapewnianie pomocy prawnej, a także przyznawanie świadczeń pieniężnych dla dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz pomocy osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła również obowiązek współpracy i podejmowania działań służb społecznych oraz innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, celem ustalania wspólnych rozwiązań dla rodziny zastępczej i biologicznej, w różnych obszarach ich funkcjonowania.

Priorytetem podejmowanych działań jest ograniczenie umieszczeń dzieci w instytucjonalnych formach opieki na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej, przysposobienia bądź powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

II. Piecza zastępcza w świetle przepisów prawa.

W realizacji zadań na rzecz dziecka i rodziny Organizator rodzinnej pieczy zastępczej stosuje regulacje, zawarte w poniższych aktach prawnych:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
3. Ustawa o pomocy społecznej
4. Konwencja o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
5. Konwencja dotycząca cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, sporządzonej w Hadze dnia 25 października 1980 r.
6. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy
7. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
8. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich.

III. Przyczyny dysfunkcyjności rodzin

Dysfunkcyjność oznacza rodzaj zachowania lub funkcjonowania, który pozostaje w sprzeczności z ogólnie przyjętymi normami i wartościami akceptowanymi w danej społeczności. Jest to określony stan postaw, zachowań i sytuacji życiowych, które są szkodliwe dla rozwoju jednostki, grupy lub całego społeczeństwa i polegają na nieprzestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa, norm moralnych, obyczajowych i kulturowych oraz na odrzucaniu lub nieposzanowaniu wartości obiektywnie zgodnych z interesami jednostki i ogółu obywateli.

Do najczęstszych przyczyn dysfunkcyjności opiekuńczo-wychowawczych rodziców w stosunku do swoich dzieci należą:

- alkoholizm,
- narkomania,
- przemoc w rodzinie,
- bezradność opiekuńczo-wychowawcza,
- przestępczość,
- niepełnosprawność,
- samotne rodzicielstwo,
- zaburzenia emocjonalne,
- migracje zarobkowe.

Następstwem tych zdarzeń jest:

- rozpad rodziny,
- izolacja dziecka od rodziny biologicznej,
- osłabienie lub zerwanie więzi rodzinnych.

IV. Diagnoza pieczy zastępczej w Powiecie Oświęcimskim.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dzieli pieczę zastępczą na instytucjonalną i rodzinną.

Instytucjonalną pieczę zastępczą stanowią:

1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno-terapeutycznego oraz placówki typu rodzinnego
2. Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne
3. Interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

W powiecie oświęcimskim funkcjonuje 8 placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Oświęcimiu typu specjalistyczno-terapeutycznego, przeznaczona dla 6 wychowanków,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Oświęcimiu typu socjalizacyjnego, przeznaczona dla 12 wychowanków,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3 w Oświęcimiu typu socjalizacyjnego, przeznaczona dla 12 wychowanków,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 4 w Kętach typu socjalizacyjnego, przeznaczona dla 11 wychowanków,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 5 w Kętach typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi, przeznaczona dla 14 dzieci,
- 3 placówki typu rodzinnego znajdujące się w Wiosce Dziecięcej im. Janusza Korczaka w Rajsku dla 24 dzieci (3 placówki, każda dysponująca 8 miejscami).

Rodzinną formę pieczy zastępczej stanowią rodziny zastępcze:

- spokrewnione, które, tworzą osoby będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (dziadkowie, rodzeństwo),
- niezawodowe, które, tworzą osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (wujostwo lub osoby niespokrewnione z dzieckiem),
- zawodowe które, tworzą osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (wyłącznie osoby niespokrewnione z dzieckiem),
- rodzinne domy dziecka które, tworzą osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (wyłącznie osoby niespokrewnione z dzieckiem)

Poniższa tabela przedstawia ilość dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie oświęcimskim w latach 2021-2023

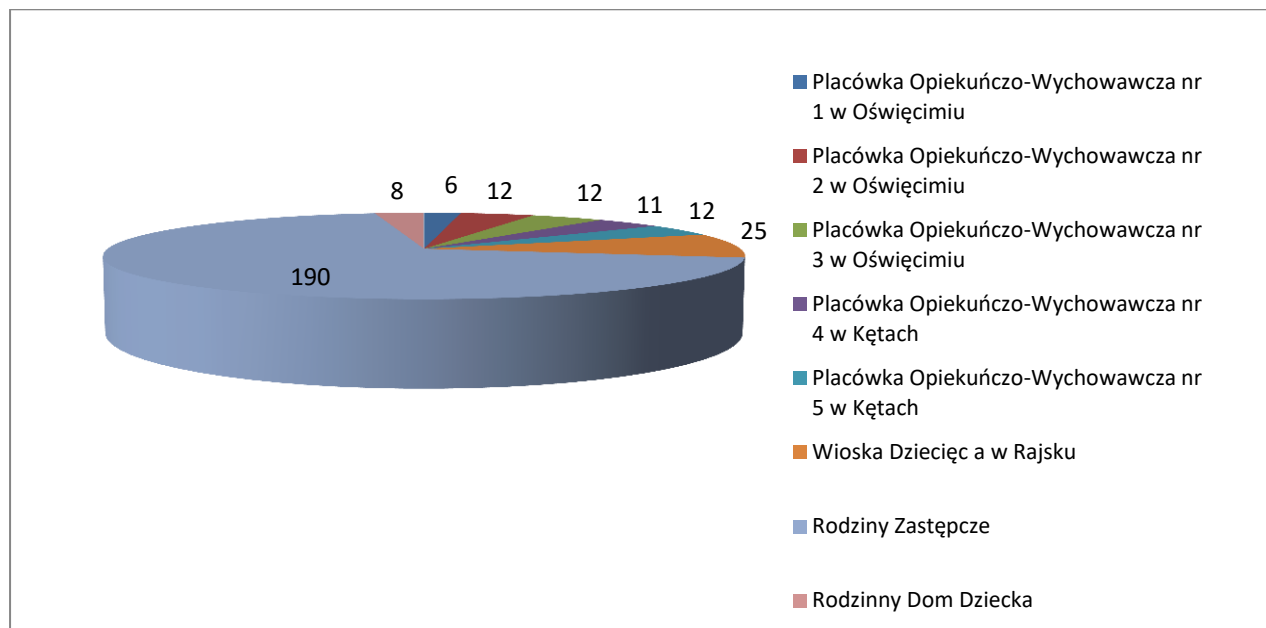
Lp.	Nazwa placówki	Typ placówki	Ilość miejsc statutowych	Ilość skierowanych dzieci w 2021	Ilość skierowanych dzieci w 2022	Ilość skierowanych dzieci w 2023
1.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Oświęcimiu	Specjalistyczno-terapeutyczna	6	4	2	1
2.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Oświęcimiu	Socjalizacyjna	12	5	4	2

3.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3 w Oświęcimiu	Socjalizacyjna	12	6	1	3
4.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 4 w Kętach	Socjalizacyjna	11	5	5	3
5.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 5 w Kętach	Socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	14 (10 socjalizacyjnych + 4 interwencyjne)	3	9	5
6.	Wioska Dziecięca w Rajsku	Rodzinna	24	11	3	2
Razem:			79	34	24	16 (stan na 30.06.2023)

Poniższa tabela przedstawia ilość rodzin i dzieci w rodzinach zastępczych w powiecie oświęcimskim w latach 2021-2023.

Rok	Ogółem		Rodziny spokrewnione		Rodziny niezawodowe		Rodziny zawodowe		Rodzinne Domy Dziecka	
	Ilość rodzin	Ilość dzieci	Ilość rodzin	Ilość dzieci	Ilość rodzin	Ilość dzieci	Ilość rodzin	Ilość dzieci	Ilość RDD	Ilość dzieci
2021	147	119	92	115	47	63	8	19	-----	-----
2022	140	206	86	103	45	72	9	31	-----	-----
2023 stan na 30.06.2023	128	177	79	96	42	63	7	18	1	8

Poniższy wykres przedstawia udział poszczególnych form pieczy zastępczej w ogólnej liczbie dzieci umieszczonych w powiecie oświęcimskim pieczy zastępczej według stanu na dzień 30.06.2023 r.

Poniższa tabela przedstawia ilość dzieci opuszczających rodziny zastępcze w latach 2021-2023 ze względu na przyczynę.

Przyczyny opuszczenia rodziny zastępczej	2021	2022	2023
Powrót do rodziny biologicznej	7	4	6
Umieszczenie w placówce opiekuńczo-wychowawczej	6	3	1
Umieszczenie w rodzinie adopcyjnej	5	3	1
Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych	15	11	4
RAZEM:	33	21	12 (stan na dzień 30.06.2023r.)

Poniższa tabela przedstawia ilość usamodzielniających się wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023 z podziałem na placówki opiekuńczo-wychowawcze.

PLACÓWKA/ROK	2021	2022	2023 stan na 30.06.2023)
POW 1 W OŚWIĘCIMIU	0	0	0
POW 2 W OŚWIĘCIMIU	5	2	1
POW 3 W OŚWIĘCIMIU	4	1	1
POW 4 W KĘTACH	3	4	4
POW 5 W KĘTACH	3	7	6
WIOSKA DZIECIĘCA W RAJSKU	7	2	1

Poniższa tabela przedstawia ilość dzieci, mieszkańców powiatu oświęcimskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem oświęcimskim w latach 2021-2023

Rok	Ilość dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem oświęcimskim	Ilość dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza powiatem
2021	11	7
2022	17	7
2023	19 (stan na 30.06.2023)	7 (stan na 30.06.2023)

Poniższa tabela przedstawia ilość dzieci będących mieszkańcami innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021-2023 na terenie powiatu oświęcimskiego.

Rok	Ilość dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej spoza powiatu oświęcimskiego	Ilość dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych spoza powiatu oświęcimskiego
2021	34	24
2022	33	27
2023 (stan na 30 czerwca 2023)	28	21

V. Finansowanie pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat organizuje i finansuje działania na rzecz swoich mieszkańców ze środków własnych.

Rodziny zastępcze otrzymują następujące świadczenia:

- w przypadku zdrowego dziecka każda rodzina zastępcza spokrewniona od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.05.2023 r. otrzymywała świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania w miesięcznej kwocie 785 zł, a w przypadku dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością lub stopniem niepełnosprawności, pomoc zwiększona była o dodatek z tytułu niepełnosprawności wynoszący 239 zł, natomiast dla rodzin niezawodowych i zawodowych świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka wynosiło 1 189 zł.

- od dnia 01.06.2023 r. kwota świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie spokrewnionej wzrosła do kwoty 899 zł, a w przypadku rodziny zawodowej i niezawodowej do kwoty 1 361 zł. Natomiast dodatek z tytułu niepełnosprawności wyniósł 274 zł.

- każda rodzina zastępcza otrzymuje dodatek wychowawczy 500+ na każde dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej, do 18-tego roku życia dziecka (od dnia 01.06.2022 r. wypłatę ww. świadczenia przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych).

Od dnia 01.01.2023 r. na terenie powiatu oświęcimskiego funkcjonuje 1 rodzinny dom dziecka.

Każda rodzina zawodowa, z którą zawarto umowę cywilnoprawną o świadczenie usług, ma prawo do wynagrodzenia za świadczoną pracę z wynagrodzeniem nie mniejszym niż 4 100 zł. Rodzinie tej przysługuje również prawo do 30-dniowego urlopu wypoczynkowego. W okresie niesprawowania opieki nad dzieckiem spowodowanym urlopem, rodzina zawodowa ma zagwarantowaną pomoc ze strony rodziny pomocowej, której za ten okres przysługuje wynagrodzenie.

Finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej	2021	2022	2023 (stan na 30.06.2023)
świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	1 851 728,66 zł	1 984 513,68 zł	1 110 386,23 zł
świadczenia na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie i	148 235,13 zł	204 901,53 zł	97 340,55 zł

usamodzielnienie			
wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych	260 867,01 zł	277 660,10 zł	187 787,24 zł
koszty poniesione na utrzymanie dzieci umieszczonych poza powiatem oświęcimskim	151 854,37 zł	217 364,45 zł	186 561,20 zł
dochody uzyskane z gmin tytułem wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	392 320,25 zł	497 763,92 zł	163 858,18 zł
dochody uzyskane z innych powiatów z tytułu ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu oświęcimskiego	356 180,48 zł	429 900,11 zł	219 717,38 zł

Placówki opiekuńczo-wychowawcze finansowane są z budżetu powiatu na podstawie średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówce. Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki lub ośrodka wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce lub ośrodku, ustalona jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego.

Powyższy koszt ustalany jest Zarządzeniem Starosty do 31 marca każdego roku.

Średnie miesięczne koszty utrzymania dziecka w placówkach na terenie powiatu, w poszczególnych latach wynosiły:

Placówka	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Oświęcimiu	6 920,56 zł	11 924,12 zł	10 493,10 zł
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Oświęcimiu	5 459,76	5 505,71 zł	6 837,78 zł
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3 w Oświęcimiu	5 459,76	5 412,31 zł	5 591,12 zł
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 4 w Kętach	5 459,76	5 660,07 zł	6 596,04 zł
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 5 w Kętach	5 459,76	4 813,87 zł	5 255,95 zł
Wioska Dziecięca w Rajsku	4 659,91	5 293,90 zł	6 263,55 zł

VI. Partnerzy w realizacji programu

Partnerami Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej są:

- Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne na terenie powiatu oświęcimskiego,
- Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu oraz Komisariaty Policji z powiatu oświęcimskiego,
- Szpital Powiatowy w Oświęcimiu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Oświęcimiu,
- Szkoły i Przedszkola w powiecie oświęcimskim oraz poza powiatem,
- Małopolska Uczelnia Państwowa im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu,
- Przychodnie Rejonowe w Powiecie Oświęcimskim,
- Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Oświęcimiu,
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie,
- Młodzieżowy Dom Kultury w Oświęcimiu.

Z Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej współpracuje również:

- Fundacja Grupa Kęty Dzieciom Podbeskidzia z siedzibą w Kętach,
- Fundacja „Słoneczna Nadzieja” z siedzibą w Oświęcimiu,
- Stowarzyszenie „Szansa”,
- Fundacja „One-Day” z siedzibą w Warszawie,
- Osoby prywatne niosące bezinteresowne wsparcie, które zapewniają pomoc rzeczową rodzinom zastępczym z naszego powiatu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu od roku 2020 realizuje projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Działania 2.8 Rozwój usług społecznych

świadczonych w środowisku lokalnym w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, dzięki któremu dzieci z pieczy zastępczej zaopatrzone zostały w sprzęt komputerowy konieczny do nauki zdalnej czy kontaktów z rodzicami oraz środki ochrony osobistej jak maseczki, rękawiczki i płyny do dezynfekcji. Projekt realizowany będzie do 2025 r.

W roku 2022 realizowane były również projekty „Nowe wyzwania lepsza przyszłość” oraz „Pokonajmy kryzys”. W pierwszym z projektów uczestniczyło 6 rodzin zastępczych. W ramach tego projektu dzieci objęte zostały m.in. wsparciem psychologa, korzystały z korepetycji z różnych przedmiotów a także hipoterapii i dogoterapii. Dodatkowo prowadzona była również praca socjalna z rodziną. Natomiast w ramach projektu „ Pokonajmy kryzys”, 3 rodziny zastępcze objęte były wsparciem psychologa oraz skorzystały z wyjazdów warsztatowych do Suchej Beskidzkiej, podczas których prowadzone były grupy wsparcia dla rodziców zastępczych.

VII. Priorytety, cele szczegółowe programu rozwoju pieczy

Cel nr 1 - Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej.

Zadania	Wskaźniki realizacji zadań	Proponowane działania
Podejmowanie działań, akcji społecznych i inicjatyw promujących i wspierających rodzinną pieczę zastępczą	- liczba przeprowadzonych działań	<ul style="list-style-type: none"> - wizualne i medialne formy promocji - dbałość o jakość oferowanego wsparcia w odniesieniu do problemów i potrzeb rodzin zastępczych - organizacja pikniku rodzinnego oraz akcji prorodzinnych - uczestnictwo w organizowanych wydarzeniach na terenie powiatu oświęcimskiego
Zapewnienie wsparcia ze strony pracownika organizatora pieczy zastępczej (koordynator lub inny pracownik organizatora rodzinnej pieczy zastępczej)	- liczba rodzin będących pod opieką koordynatorów bądź innych pracowników organizatora	- utrzymanie osiągniętego ustawowego standardu
Prowadzenie kwalifikacji kandydatów na opiekunów zastępczych; kierowanie na szkolenia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wydanych opinii psychologicznych - liczba przeprowadzonych procedur - liczba osób skierowanych na 	<ul style="list-style-type: none"> - wydawanie przez psychologa opinii o posiadaniu odpowiednich predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji opiekunów zastępczych – dotyczy wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej – wnikliwa i kompleksowa analiza sytuacji kandydatów, przed wydaniem skierowania na szkolenie

	szkolenia	dla kandydatów
Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych oraz prowadzących Rodzinne Domy Dziecka. Celem zadania jest zwiększenie liczby osób profesjonalnie przygotowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	– liczba osób, które ukończyły szkolenie, liczba wydanych zaświadczeń	– rozwijanie systemu szkoleń i kursów, przygotowawczych do pełnienia roli rodziny zastępczej
Zawieranie umów z kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zawodowej oraz prowadzenia rodzinnych domów dziecka	– liczba zawartych umów	– propagowanie rodzinnych form pieczy zastępczej, również przy współpracy z NGO
Prowadzenie rejestru osób zakwalifikowanych oraz pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzących rodzinne domy dziecka	– liczba osób i rodzin wpisana do rejestru	– aktualizowanie rejestru
Specjalistyczne szkolenia oraz superwizje dla pracowników ZdsRPZ – podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników	– liczba szkoleń – liczba pracowników, którzy wzięli udział w szkoleniach lub superwizjach	– Udział pracowników w szkoleniach zewnętrznych – organizowanie superwizji dla pracowników

Poniższa tabela przedstawia liczbę kandydatów, która uzyskała świadectwo o przebytych szkoleniu na rodzinę niezawodową i zawodową.

Rok	Niezawodowa	Zawodowa
2021	7	0
2022	6	3
2023 (na dzień 30.06.2023)	7	1

W styczniu 2023 roku na terenie powiatu oświęcimskiego utworzony został Rodzinny Dom Dziecka.

W latach 2024 - 2026 zakłada się przekształcenie 6 rodzin niezawodowych w rodziny zawodowe i zawarcie z nimi umów:

- w 2024 r. – z 2 rodzinami
- w 2025 r. – z 2 rodzinami
- w 2026 r. – z 2 rodzinami

W latach 2024-2026 planowane jest utworzenie jednego Rodzinnego Domu Dziecka

Cel nr 2 – Wsparcie osób zaangażowanych w opiekę nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej.

Zadania	Wskaźniki realizacji zadań	Proponowane działania
Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przeprowadzonych szkoleń – liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach 	– organizowanie szkoleń
Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego wsparcia w celu integracji środowiska rodzinnej pieczy zastępczej	– Liczba uczestników grupy wsparcia	– Promowanie grup wsparcia

Zadania	Wskaźniki realizacji zadań	Proponowane działania
Organizowanie i zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego dla rodzin zastępczych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i tematyka udzielonych porad - liczba dzieci biorących udział w wsparciu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi mającymi na celu wsparcie funkcjonowania rodzin zastępczych, - organizowanie odpowiedniego poradnictwa
Zabezpieczenie środków na świadczenia fakultatywne dla rodzin zastępczych przewidziane w ustawie	- liczba rodzin, którym przyznano inne świadczenia fakultatywne	- zabezpieczenie w budżecie Powiatu środków ten cel

Problemy zgłaszane przez rodziny zastępcze rozwiązywane są na bieżąco poprzez wsparcie opiekunów i dziecka. Występujące trudności zgłaszane są zarówno telefonicznie jak i osobiście, a także w czasie przeprowadzania wizytacji w rodzinach zastępczych. W czasie wizyt pracowników rodziny zgłaszają mniejsze lub większe problemy opiekuńcze, związane z rozwojem dziecka.

Każda rodzina zostaje objęta wsparciem w czasie wizytacji lub dodatkowym wsparciem specjalistycznym w siedzibie PCPR. Problemy opiekuńczo-wychowawcze, rodzinne czy też kryzysy małżeńskie, wspierane są działaniami: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy pracując z rodzinami i dziećmi umieszczonymi w zastępczym środowisku rodzinnym pomagają głównie w rozwiązywaniu zaistniałych problemów szkolnych, zdrowotnych, wychowawczych i emocjonalnych. Współpracują z instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka, w szczególności z pedagogami szkolnymi, asystentami rodziny przydzielonymi przez ośrodki pomocy społecznej, kuratorami sądowymi i lekarzami.

W sytuacji tego wymagającej rodziny zastępcze informowane są o możliwości konsultacji dziecka w Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży lub Poradni Zdrowia Psychicznego w Oświęcimiu.

Rodziny zastępcze mają również możliwość skorzystania z bezpłatnych porad prawnych, które dotyczą głównie spraw i uprawnień rodzin zastępczych, pomocy w pisaniu wniosków do sądu w sprawie alimentacji, prawa spadkowego i innych zgłaszanych problemów.

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie i związanym z nim przybyciem na terytorium naszego kraju uchodźców w roku 2022 r. do zadań Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej należy prowadzenie rejestru teleinformatycznej ewidencji dzieci z pieczy zastępczej pochodzących z terenu Ukrainy obowiązującego w całej Polsce. Na terenie powiatu oświęcimskiego zarejestrowane zostało 1 dziecko, które przebywa w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Oświęcimiu, a także 1 rodzina zastępcza z 3 dziećmi.

Kontynuowana jest realizacja projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Działania 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, dzięki któremu dzieci z pieczy zastępczej

zaopatrzone zostały sprzęt komputerowy konieczny do nauki zdalnej czy kontaktów z rodzicami biologicznymi.

Rodziny zastępcze informowane są o darmowych i płatnych szkoleniach organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki społecznej w Krakowie. Szkolenia mają na celu wyposażenie uczestników w umiejętności nawiązywania dobrej relacji z dzieckiem w oparciu o zasady dobrego komunikowania się oraz doskonalenie umiejętności opiekuńczych, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stwarzających trudności wychowawcze oraz pokonywanie trudności związanych z kompensacją opóźnień, w szczególności zaburzeń zdiagnozowanych takich jak FAS, RAD, ADHD. Spotkania odbywają się zarówno stacjonarnie jak i on-line.

Na podstawie wyników z lat wcześniejszych można założyć, iż około 6% rodzin zastępczych będzie zainteresowane szkoleniami każdego roku.

Poniższa tabela przedstawia planowaną ilość przeszkolonych osób w latach 2024-2026

Rok -PLAN	Liczba osób
2024	5
2025	5
2026	5

Cel nr 3 - Wsparcie w rozwoju wychowanków pieczy zastępczej i przygotowanie ich do dorosłego życia.

Zadania	Wskaźniki realizacji zadań	Proponowane działania
Zapewnienie pomocy prawnej, w celu zwiększenia świadomości młodzieży oraz pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów	– liczba udzielanych porad prawnych	Utrzymywanie poradnictwa prawnego na poziomie niezbędnym do zaspokojenia zgłaszanych potrzeb
Pomoc w przygotowaniu młodzieży do wejścia na rynek pracy	– liczba osób uczestniczących w warsztatach	Zorganizowanie przy współpracy z NGO warsztatów podnoszących kompetencje na rynku pracy
Zapewnienie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego	– liczba udzielanych porad specjalistycznych	Poradnictwo i wsparcie w zakresie nawiązywania i utrzymywania relacji z innymi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów itp.

Realizacja Indywidualnych Programów Usamodzielniania w celu wsparcia wychowanków w procesie usamodzielniania	– liczba Indywidualnych Programów Usamodzielniania	– przygotowywanie IPU co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności – wypłata świadczeń – pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych
Prowadzenie Mieszkań Chronionych w celu udzielenia pomocy mieszkaniowej wychowankom, którzy po opuszczeniu placówki lub rodziny zastępczej nie mają gdzie się osiedlić.	– liczba mieszkań – liczba wychowanków przebywających w mieszkaniach – czas pobytu	Utrzymanie infrastruktury mieszkań usamodzielniania

Osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinnej pieczy zastępczej oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą jest objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, jak również przez następujące formy pomocy:

- pieniądze na usamodzielnienie,
- pieniądze na kontynuowanie nauki,
- pieniądze na zagospodarowanie,
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
- w uzyskaniu zatrudnienia,
- prawną i psychologiczną

Ww. formy pomocy przyznawane są na podstawie obowiązujących przepisów. Warunkiem uzyskania pomocy jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielniania.

Poniższa tabela przedstawia liczbę wydanych świadczeń na pomoc dla usamodzielniających się wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Liczba wydanych świadczeń			
Rodzaj pomocy	Spokrewnione	Niezawodowe	Zawodowe
2021			
Kontynuacja nauki	137	49	0

Usamodzielnienie	3	4	0
Pomoc na zagospodarowanie	5	1	1
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0
2022			
Kontynuacja nauki	130	43	4
Usamodzielnienie	9	5	1
Pomoc na zagospodarowanie	7	3	2
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0
2023 (do 30.06.2023)			
Kontynuacja nauki	68	35	6
Usamodzielnienie	2	2	0
Pomoc na zagospodarowanie	1	3	0
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0

Poniższa tabela przedstawia planowaną liczbę świadczeń dla usamodzielniających się wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2024-2026

Liczba planowanych wydanych świadczeń			
Rodzaj pomocy	Spokrewnione	Niezawodowe	Zawodowe
	2024		
Kontynuacja nauki	156	72	24

Usamodzielnienie	7	3	1
Pomoc na zagospodarowanie	6	2	1
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0
2025			
Kontynuacja nauki	156	72	24
Usamodzielnienie	7	3	1
Pomoc na zagospodarowanie	6	2	1
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0
2026			
Kontynuacja nauki	156	72	24
Usamodzielnienie	7	3	1
Pomoc na zagospodarowanie	6	2	1
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0

Usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, który wprowadza osobę usamodzielnianą do podjęcia samodzielnego, dojrzałego życia i integracji ze środowiskiem lokalnym. Proces usamodzielnienia rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez osobę usamodzielnianą i w zależności od sytuacji życiowej wychowanka, może trwać najpóźniej do momentu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia.

Poniższa tabela przedstawia ilość usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023 z podziałem na rodzaje rodzin zastępczych

Rok	Spokrewnione	Niezawodowe	Zawodowe
2021	21	7	2
2022	24	5	3
2023	14	11	1

Poniższa tabela przedstawia ilość planowanych usamodzielnień wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2024-2026 z podziałem na rodzaje rodzin zastępczych

Rok	Spokrewnione	Niezawodowe	Zawodowe
2024	9	2	2
2025	6	5	0
2026	9	6	0

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób usamodzielnionych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023 z podziałem na rodzaje rodzin zastępczych

Rok	Spokrewnione	Niezawodowe	Zawodowe
2021	2	3	0
2022	6	3	0
2023 (stan na 30.06)	2	1	1

Poniższa tabela przedstawia planowaną liczbę usamodzielnionych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2024-2026 z podziałem na rodzaje rodzin zastępczych

Rok	Spokrewnione	Niezawodowe	Zawodowe
2024	2	0	0
2025	3	2	0
2026	1	0	1

Cel nr 4 - Powrót dziecka do rodziny biologicznej bądź jego umieszczenie w rodzinie przysposabiającej

Zadanie	Wskaźniki realizacji zadań	Proponowane działania
Współpraca pracowników ZdsRPZ z asystentem rodziny biologicznej dziecka umieszczonego tymczasowo w jednej z form pieczy zastępczej	- liczba rodzin objętych współpracą	Rozwijanie dotychczasowej pomocy i współpracy
Współpraca pracowników ZdsRPZ z Ośrodkiem Adopcyjnym, który jest jednostką uprawnioną do prowadzenia procedur adopcyjnych oraz przygotowania kandydatów do przysposobienia dziecka	- Liczba dzieci objętych taką współpracą	Rozwijanie dotychczasowej pomocy i współpracy

Pobyt dziecka w pieczy zastępczej powinien być okresowy, do czasu, gdy rodzice biologiczni będą w stanie dać gwarancję właściwej opieki nad dzieckiem.

Praca z dysfunkcyjnymi rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej przynosi oczekiwane rezultaty wówczas, gdy nastąpi akceptacja przez nich działań zmierzających do zmiany dotychczasowego stylu życia, a także, gdy wykażą wytrwałość w dążeniu do celu, jakim jest nabycie odpowiednich kompetencji umożliwiających im pełnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec własnych dzieci, gdy uświadomią sobie, że to oni są odpowiedzialni za ich los.

Niewielu rodzicom udaje się dokonać zmian, pokonać nałogi, poprawić sytuację materialną, odbudować właściwe relacje i odzyskać dziecko. W większości przypadków rodzice przyzwyczajają się do braku odpowiedzialności za swoje dziecko umieszczone w pieczy

zastępczej, przerzucając ją na rodzinę zastępczą czy placówkę opiekuńczo-wychowawczą, pogłębiają swoje patologiczne zachowania, zwłaszcza nałogi, popadają w kolizję z prawem, nierzadko doprowadzają do całkowitej utraty mienia. W przypadku takich sytuacji, sąd rodzinny orzeka o pozbawieniu władzy rodzicielskiej i przysposobieniu dziecka przez rodzinę adopcyjną, co gwarantuje dziecku stabilne i bezpieczne środowisko rodzinne. Wychowywanie adoptowanego dziecka często wymaga zwiększonego wysiłku i umiejętności w korygowaniu zaburzeń dziecka, związanych z opóźnieniami w rozwoju, chorobą sierocą i przeżytymi traumami. PCPR w Oświęcimiu współpracuje z Ośrodkiem Adopcyjnym TPD w Krakowie, który jest jednostką uprawnioną do prowadzenia procedur adopcyjnych oraz przygotowania kandydatów do przysposobienia dziecka.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci umieszczonych w rodzinach adopcyjnych w latach 2021-2023

Rok	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach adopcyjnych
2021	5
2022	3
2023	1 (stan na 30 czerwca 2023)

Poniższa tabela przedstawia planowaną liczbę dzieci do umieszczenia w rodzinach adopcyjnych w latach 2024-2026

Rok	Liczba planowanych dzieci umieszczonych w rodzinach adopcyjnych
2024	2
2025	2
2026	2

Uzyskanie bezpiecznego i stabilnego środowiska niezbędnego do rozwoju dziecka jest także możliwe poprzez wykonanie pracy przez rodziców biologicznych, zniwelowanie deficytów, zmiana dotychczasowego stylu życia, przez które stracili opiekę nad dziećmi. Wpływ na to

w dużej mierze mają sami rodzice, zależnie od stopnia ich możliwości, niepełnosprawności czy zdemoralizowania. Organizator współpracuje w tym zakresie z Ośrodkami Pomocy Społecznej, które są odpowiedzialne za wykonanie pracy z rodzicami biologicznymi.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci, które powróciły do rodziców biologicznych w latach 2021-2023

Rok	Liczba dzieci, które powróciły do rodziców biologicznych
2021	7
2022	2
2023	5 (stan na 30 czerwca 2023)

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci, które planowo powrócą do rodziców biologicznych w latach 2024-2026

Rok	Liczba dzieci, które powrócą według planu do rodziców biologicznych
2024	7
2025	7
2026	7

Liczba dzieci, które zostały umieszczone w rodzinach adopcyjnych albo powróciły do rodziny naturalnej, będzie monitorowana za pomocą spisu postanowień sądowych.

VIII. Zakładane rezultaty realizacji programu

Realizacja podjętych w programie celów powinna przynieść zawarte w nim, oczekiwane rezultaty. Warunkiem do ich osiągnięcia jest współpraca wyspecjalizowanej, profesjonalnej kadry pomocy społecznej, wspierającej swoich beneficjentów poprzez działania podtrzymujące, rehabilitacyjne, zabezpieczające i korygujące.

Na podstawie danych statystycznych z poprzednich lat można założyć, iż w latach 2024-2026:

- powstaną 33 rodziny zastępcze (15 spokrewnionych, 12 niezawodowych, 6 zawodowych)
- przeszkolonych zostanie 30 kandydatów na rodziny zastępcze
- przeszkolonych zostanie 15 rodzin zastępczych
- skierowanych zostanie 7 dzieci do Ośrodka Adopcyjnego.
- powróci do rodziny naturalnej 21 dzieci.

Ponadto, specjalistyczne szkolenia kadry pomocy społecznej, wspierającej rodzinę i dziecko, pozwolą na podejmowanie profesjonalnych działań, mających na celu zainwestowanie w zasoby ludzkie - w zasoby poszczególnych członków rodziny i rodziny, jako całości. Promocja rodzinnej pieczy zastępczej, przygotowanie kandydatów do pełnienia tej funkcji, a także wzmacnianie i podnoszenie kompetencji rodzin zastępczych, mają na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat rodzinnej pieczy zastępczej, a także wzmocnienie i rozszerzenie systemu rodzinnej pieczy zastępczej. Bardzo ważna jest współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w powiecie oświęcimskim na rzecz dziecka i rodziny, która pozwoli na wypracowanie wspólnego frontu działań zmierzających do wzmocnienia zasobów rodzin zastępczych, jak i biologicznych, mających na celu świadomą i odpowiedzialną opiekę nad dziećmi. Wspólne podejmowanie działań pozwoli na powrót dzieci pod opiekę rodziców biologicznych bądź podjęcie procedur adopcyjnych wobec dzieci. Wsparcie rodzin zastępczych w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych i sytuacji kryzysowych, wzmacnianie ich kompetencji wychowawczych w pracy nad rozwojem dziecka, poprzez obejmowanie ich specjalistycznymi tematycznymi szkoleniami, przyniesie wymierne rezultaty w postaci wykształcenia się w wychowankach opuszczających pieczę zastępczą i wkraczających w dorosłe życie.

IX. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest metodą, która podkreśla zarówno mocne jak i słabe strony funkcjonowania pieczy zastępczej a także szanse i zagrożenia, które mogą wystąpić w obszarze jej działania.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ funkcjonowanie 8 rodzin zawodowych na terenie powiatu w tym 1 pogotowia rodzinnego ▪ funkcjonowanie 1 rodzinnego domu dziecka na terenie powiatu ▪ funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych ▪ funkcjonowanie wioski dziecięcej ▪ funkcjonowanie ośrodka interwencji kryzysowej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zbyt mała liczba kandydatów do tworzenia nowych rodzin zastępczych ▪ słaby dostęp do specjalistycznej pomocy dla rodzin zastępczych np. psychiatrów, neurologów czy psychoterapeutów dziecięcych ▪ niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację zadań fakultatywnych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ▪ mała ilość pomieszczeń dla Zespołu ds.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykwalifikowana i doświadczona kadra PCPR w Oświęcimiu realizująca zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ▪ organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze ▪ udzielanie wsparcia usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej ▪ funkcjonowanie 2 mieszkań chronionych na terenie powiatu dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej ▪ aktywna i systematyczna promocja rodzicielstwa zastępczego ▪ dobra współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze polityki społecznej ▪ udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom zastępczym i wychowankom poprzez włączanie ich do udziału w programach unijnych ▪ stała i efektywna współpraca z sądem, kuratorami, szkołami, policją, Ośrodkami Pomocy Społecznej, a także Ośrodkiem Adopcyjnym ▪ stała współpraca z wolontariuszami udzielającymi pomocy rodzinom zastępczym ▪ objęcie wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wszystkich rodzin wymagających wzmożonej pracy 	<p>Rodzinnej Pieczy Zastępczej do realizacji zadań np. organizacji szkoleń, czy spotkań dzieci z rodzicami biologicznymi</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mała ilość organizacji pozarządowych działających w zakresie pomocy dziecku i rodzinie
<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze ▪ pozyskanie nowych pomieszczeń dla 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ negatywny wzorzec rodzin zastępczych utrwalany przez media ▪ przekłamania funkcjonujące w

<p>Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej na realizację zadań</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozyskanie środków finansowych na realizację zadań fakultatywnych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ▪ wzmocnienie działań w zakresie promocji rodzicielstwa zastępczego ▪ udział w programach i projektach organizowanych przez MRiPS ▪ praca z rodzicami biologicznymi podejmowana we współpracy z instytucjami i urzędami działającymi na rzecz powrotu dziecka do rodziny 	<p>społeczeństwie na temat funkcjonowania rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nieprecyzyjne i niespójne przepisy prawne oraz trudność w ich interpretacji ▪ brak możliwości realizacji postanowień sądowych z uwagi na brak wolnych miejsc w pieczy zastępczej ▪ wypalenie zawodowe i emocjonalne rodzin zastępczych oraz pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej ▪ niechęć do współpracy przez rodziny znajdujące się w kryzysie ▪ syndrom wyuczonej bezradności i przejmowanie negatywnych wzorców ▪ brak motywacji u młodzieży do kontynuacji nauki ▪ słaby dostęp do specjalistów takich jak psychiatra dziecięcy, neurolog dziecięcy, psychoterapeuta ▪ wzrost ryzykownych zachowań wśród młodzieży (uzależnienia, przemoc, cyberprzemoc, prostytutka) ▪ słaba kondycja psychiczna dzieci i młodzieży (depresja, próby samobójcze, niska zdolność radzenia sobie z problemami)
--	--

X. Beneficjenci programu:

Osobami, które zostają objęte działaniami w ramach Programu są:

1. Wychowankowie przebywający w pieczy zastępczej
2. Rodziny zastępcze, opiekunowie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka

3. Usamodzielniani wychowankowie
4. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i rodzinnych domów dziecka
5. Kadra pomocy społecznej

XI. Źródła finansowania programu

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 finansowany jest ze środków:

1. Budżetu Państwa
2. Budżetu Powiatu Oświęcimskiego,
3. Budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej,
4. Organizacji pozarządowych,
5. Środków Unii Europejskiej,
6. Odpłatność rodziców za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej.

XII. Monitoring i ewaluacja programu

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Oświęcimskim będzie podlegał monitoringowi i ewaluacji. Podstawowym kryterium dokonania oceny będą wskaźniki realizacji zadań. Wskaźniki ujęte w priorytetach mają charakter jakościowy i ilościowy. Bezpośrednio odnoszą się do oczekiwanych efektów zadań. Ich spełnienie będzie równoznaczne z wypełnieniem działania, o którym mowa w priorytecie. Dane potrzebne do monitorowania będą zbierane na bieżąco przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu.

XIII. Zakończenie

Najbardziej przyjaznym rozwojowi dziecka środowiskiem jest jego rodzina biologiczna, która jest dla niego naturalnym środowiskiem, zaspokajającym potrzeby niższego i wyższego rzędu. Tylko w sytuacji, gdy rodzice nie wywiązują się ze swoich obowiązków i dziecko nie może wychowywać się w rodzinie naturalnej, należy zapewnić mu opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym, które z założenia powinno być środowiskiem tymczasowym, do chwili powrotu dziecka pod opiekę rodziców, lub też umożliwić mu przysposobienie przez rodzinę adopcyjną.

Pieczą zastępczą powinna być tylko przejściową, okresową formą opieki nad dzieckiem, w której umieszcza się dzieci na podstawie orzeczenia sądu, w sytuacji czasowego ograniczenia rodziców praw rodzicielskich.

Obowiązkiem osób pełniących pieczę zastępczą nad dzieckiem jest zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania, poprzez traktowanie dziecka w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej, zapewnienie dostępu do przysługujących świadczeń zdrowotnych, zapewnienie kształcenia i wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych, rozwój uzdolnień i zainteresowań. Opiekun jest zobowiązany także do zaspokajania potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych oraz religijnych dziecka, zapewnienia dziecku ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w jego życie prywatne.

Dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej ma zagwarantowane prawo do utrzymywania osobistego kontaktu z rodziną naturalną i powrotu do rodziny naturalnej, stabilnego środowiska wychowawczego, kształcenia, rozwoju zainteresowań i przekonań, zabawy i wypoczynku, pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia, wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości, ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, do poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej oraz dostępu do informacji dotyczącej jego pochodzenia.

Trzyletni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 ma na celu rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w opiekę nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej, wsparcie w rozwoju wychowanków pieczy zastępczej i przygotowanie ich do dorosłego życia, a także powrót dziecka do rodziny biologicznej bądź jego umieszczenie w rodzinie przysposabiającej. Cele powyższe będą mogły być zrealizowane dzięki wspólnym działaniom podjętym na rzecz beneficjentów przez wyspecjalizowaną kadrę pomocy społecznej, na której spoczywa odpowiedzialność ochrony najślabszych, wzmocnienie ich kompetencji i poprawa funkcjonowania społecznego, a także umożliwienie im dostępu do różnorodnych form wsparcia społecznego i zasobów instytucjonalnych.

Działania określone w programie mają na celu wzmocnienie rodzinnej pieczy zastępczej, zwiększenie ilości rodzin zastępczych, a co za tym idzie zwiększenie dostępności dla dzieci, które muszą być umieszczane w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Takie działania zmierzają do ograniczenia liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Uzasadnienie

Jednym z podstawowych zadań powiatu, jakie wprowadziła ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U z 2023 r. poz. 1426 t.j) jest opracowanie i realizacja 3- letniego powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej.

Po zakończeniu realizacji Programu opracowanego na lata 2021-2023, został opracowany kolejny piąty już Powiatowy Program Rozwoju Pieczy zastępczej na następne 3 lata, od roku 2024 do roku 2026.

Celem Programu jest przede wszystkim rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz realizowanie zadań powiatu w ramach Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Wobec powyższego, zachodzi potrzeba przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 według załącznika.